

Doorstroom HBO- WO: stimuleren of afremmen?

Wilfred Diekmann, HvA

Saskia Swart, HvA

Johan Post, UvA

Opbouw inleiding

- Toenemende populariteit doorstroom
- Vrees voor kwaliteit HO bij soepele doorstroom vanuit HBO
- Over verschillen en deficiënties
- Drie schakelmodaliteiten voor HBO-studenten
- Geschiedenis doorstroomprogramma HvA M&R
- Motivatie van deelnemende studenten
- Bereikte resultaten
- Aanpassingen van het doorstroomprogramma in 2009
- Uitvoeringspraktijk

Toenemende populariteit doorstromen

- Verklarende factoren
 - a. invoering BaMa
 - b. hogere scholingseisen op de arbeidsmarkt
 - c. ambities overheid
 - d. studeren is leuk
- Enkele cijfers voor UvA

Toename schakelen aan de UvA

	schakelinstroom	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Fac. Geesteswetenschappen		45	75	101	84	102	126
Fac. Rechtsgeleerdheid			128	378	539	683	552
Fac. Geneeskunde							1
Fac. Tandheelkunde					1	1	1
Fac. Natuurw. Wiskunde en Informatica		12	56	74	70	55	45
Fac. Economie en Bedrijfskunde				183	352	434	593
Fac. Maatschappij-en Gedragwetenschappen		168	264	391	502	606	519
totaal		225	523	1127	1548	1881	1837

Tussen massaliteit en kwaliteit

- Kwaliteit WO onder druk: verschoolsing, marktdenken, nostalgie
- Kwaliteit WO geen vast gegeven: andere tijd, andere eisen; HBO en WO minder verschillend dan voorheen
- Sterke borging kwaliteit WO: accreditatie, professionalisering WO, uitgebreide kwaliteitszorg

Angst voor diplomadevaluatie

Over verschillen en deficiënties

- Beroepscompetenties versus wetenschappelijke habitus
- Ruime toegang is belangrijk; recht op HO, correctie achterstanden, nut voor het algemeen
- Welke verschillen: theoretische kennis en academische vaardigheden
- Achterstand is reëel, maar schakel werkt die weg

Drie schakeltrajecten voor HBO-studenten

- Schakelen in huis: oude model, maximale controle; probleem: schakelen niet bekostigd
- Het nieuwe schakelen: volledig uitbesteed aan HBO of deels uitbesteed aan HBO
- Enkele prestatiegegevens

Succes schakelen Politicologie UvA

startjaar	in 1 jaar			in 2 jaar		
	HBO	WO	Tot	HBO	WO	Tot
2004-2005 (n=58)	58%	83%	64%	87%	94%	86%
2005-2006 (n=98)	48%	56%	53%	66%	63%	65%
2006-2007 (n=110)	44%	56%	51%	48%	71%	57%
2007-2008 (n=117)	58%	70%	62%			
gewogen gemiddelde vier cohorten						
	51%	64%	57%	64%	72%	67%

Premaster Sociologie in eigen huis

- Instroom van circa 50-60 per jaar waarvan een kwart in deeltijd
- Studenten ronden premaster van 60 EC redelijk snel af; meer dan 2/3 stroomt uiteindelijk door naar de master
- Uitval geschiedt overwegend tijdens de premaster, en dat geldt vooral voor deeltijders
- Resultaten in de master van PM-studenten vergelijkbaar met reguliere studenten
- Conclusie: PM-programma fungeert als adequaat filter

HRM-studenten HvA naar master Sociologie (schakelen uitbesteed)

- In 2007/8 23 begonnen waarvan 5 gestart met de master Sociologie in 2008/9
- Na anderhalf jaar nog niemand klaar met de master, maar vertraging is “normaal”
- HRM-studenten die doorstromen halen relatief hoge cijfers voor hun vakken
- Conclusie: ook deze formule werkt goed

HvA-studenten met een DSM (schakelen deels uitbested)

- Afgelopen vier jaar 18 studenten met een DSM van 30 EC gestart met het UvA-deel (ook 30 EC) van het schakelprogramma (over uitval in DSM later meer)
- Merendeel rondt die beperkte UvA-schakel van 30 EC vervolgens in 1 jaar af en stroomt door naar de master Sociologie
- Prestaties in de master vergelijkbaar met reguliere studenten
- Conclusie: DSM heeft goede selecterende werking
- Conclusie algemeen: alle varianten doen wat ze moeten doen: adequaat voorsorteren en selecteren op geschiktheid voor de master

Doorstroomprogramma

Geschiedenis

- Sinds 2005
- Domein Maatschappij en Recht i.s.m. Domein Onderwijs en Opvoeding
- Doorstroomminor Sociaalwetenschappelijk Onderzoek
- 30 ec
- voornamelijk methodologische en technische vakken: Statistiek, SPSS, Methodologie van sociaalwetenschappelijk onderzoek, Verzamelen van gegevens, Analyse van kwalitatieve gegevens, Academische vaardigheden, Leeronderzoek

Masters

- Na voltooiing kan HvA student naar de UvA doorstromen:

Rechtstreeks naar

- Master Social Policy & Social Work (ISHSS)

En naar de schakelprogramma's van de Masters

- Sociologie (30 ec)
- van Pedagogische en Onderwijskundige Wetenschappen
- Opvoedingsondersteuning (30ec),
 - Orthopedagogiek en Forensische orthopedagogiek (beiden 70 ec)
 - Onderwijskunde (30 ec).

Motieven van studenten

Motieven om doorstroomprogramma te doen:

- Behoefte aan meer uitdaging
- Behoefte aan meer verdieping
- 'Beter' baan
- Verder willen studeren/nog niet willen werken

Slagingspercentage

- Inschrijvingen voor doorstroomminor: gemiddeld 65 studenten
- Ongeveer twee derde rondt de minor af

Hogeschool Onderzoeker i.o.

Hogeschool Onderzoekers in Opleiding (HOIO)

- afgestudeerd aan één van de opleidingen van Domein Maatschappij en Recht
- 'high potentials'
- voorgedragen door opleiding
- twee jaar leer- werktraject:
 - Doorstroomprogramma/Master Social Policy & Social Work
 - (onderzoeks) werkzaamheden binnen het praktijk- en onderzoekscentrum 'De Karthuizer'
 - onderwijs(ondersteunende) activiteiten in een of meer van de opleidingen van DMR

Vanaf 2009

- In 2009 besloot UvA schakelprogramma's deels niet meer te bekostigen per 2010
- HvA laat eerder genoemde schakelprogramma's indalen in het 4de jaar bachelorprogramma HvA:

Doorstroomprogramma

2009/2010:

- 1ste semester doorstroomminor met de M&T vakken (25 ec) + 5 ec Literatuurmodule UvA
- 2de semester meer inhoudelijke vakken bij de UvA (30 ec)
- Na 1ste semester harde knip: Go-No Go op basis van resultaten

Go – No go

67 studenten gestart met
doorstroomprogramma

43 studenten 'Go' naar 2de semester

12 'No go'

12 onderweg gestopt

Vraagstukken

- Legitimering van het HBO diploma
- Moeilijk af te ronden in een jaar
- Bekostiging

Stelling 1

Minimale selectie aan de poort;
het schakelprogramma zelf moet
geschiktheid garanderen

Stelling 2

Met omvattende
schakelprogramma's werpt het
WO onnodige drempels op voor
doorstroming vanuit het HBO

Stelling 3

Schaf het schakelen af en organiseer toegang tot een masteropleiding via een toelatingsexamen

Stelling 4

De HBO zij-instroom verrijkt het
WO

Stelling 5

Voor HBO studenten is het ideaal te kunnen kiezen tussen een professionele en een academische Master